

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

*SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)*

*SSN Marek Sychowicz (sprawozdawca)*

*SSA Jan Futro*

w sprawie z wniosku D. U.

przy uczestnictwie M. K., R. K. i M. K.

o dział spadku i zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 maja 2010 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 27 lutego 2009 r., sygn. akt II Ca (...),

**oddala skargę kasacyjną.**

### Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2008 r. Sąd Rejonowy w S. dokonał działu spadku po G. U. i zniesienia współwłasności w ten sposób, że nieruchomości zabudowaną położoną w S. przy ul. P. oraz samochód osobowy Fiat Brava 1,2, nr rej. (...), przyznał na własność wnioskodawcy D. A. U., nieruchomości niezabudowaną położoną w S. przy ul. P. przyznał na własność uczestnikowi postępowania M. K., udział w wysokości 1/3 części w nieruchomości zabudowanej położonej w S. przy ul. S. przyznał na własność uczestniczce postępowania M. K., poza tym zasądził: od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki M. K. kwotę 190 947,53 zł, rozłożoną na raty, i na rzecz uczestnika R. K. kwotę 11 452,60 zł, od uczestnika M. K. na rzecz wnioskodawcy kwotę 57 663,35 zł i na rzecz uczestniczki M. K. kwotę 405,86 zł i od niej na rzecz

uczestnika R. K. kwotę 1 785,50 zł oraz orzekł o kosztach postępowania. Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 27 lutego 2009 r. zmienił to postanowienie w ten sposób, że podzielił nieruchomości położoną w S. przy ul. P. i na własność wnioskodawcy przyznał jej część, stanowiącą działki nr 84/1 i nr 85/1, a na własność uczestnika M. K. – jej część stanowiąca działki nr 84/2 i nr 85/2 i w miejsce kwoty 57 663,35 zł zasądzonej od uczestnika M. K. na rzecz wnioskodawcy zasądził kwotę 3 733,59 zł, oddalił apelację wnioskodawcy w pozostałej części oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego i kosztach sądowych. W sprawie zostało ustalone, że postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z dnia 30 marca 2006 r. stwierdzono, że spadek po G. U. na podstawie testamentu nabyli: mąż D. U. w 25232775/29622930 częściach, brat M. K. w 1294625/29622930 częściach, brat R. K. w 1547765/29622930 częściach i bratanica M. K. w 1547765/29622930 częściach. Dla wyliczeń potrzebnych do dokonania działu spadku Sąd Okręgowy ułamki te zamienił na procenty i przyjął, że spadek odziedziczyli: D. U. w 85%, M. K. w 4%, R. K. w 5,5% i M. K. w 5,5 %. Poza tym w sprawie ustalono m.in., że na nieruchomości położoną w S. przy ul. P. spadkodawczyni wraz z mężem dokonali nakładów, które w 1/3 weszły w skład spadku po G. U.

Wymienione postanowienie Sądu Okręgowego w K. w części oddalającej apelację oraz orzekającej o kosztach postępowania apelacyjnego i kosztach sądowych zaskarżył skargą kasacyjną wnioskodawca. Podstawami skargi są: „1. a) naruszenie art. 924 w zw. z art. 948 k.c. przez odmienne ustalenie składu i stanu spadku niż zostało to przyjęte wedle chwili jego otwarcia w sprawie o stwierdzenie praw do spadku, a dalej w konsekwencji naruszenie art. 31 § 1, art. 35, art. 43 § 1 k.r.o. przez rozliczenie małżonka spadkodawcy z majątku wspólnego mniejszym niż połowa udziałem, b) naruszenie art. 925 k.c. przez przyjęcie, że postępowanie o stwierdzenie praw do spadku miało charakter ugodowy, podczas gdy postanowienie spadkowe ma charakter deklaratoryjny i stwierdza jedynie nabycie na chwilę jego otwarcia, 2. naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. przez brak wyjaśnienia na jakiej podstawie Sąd dokonał odmiennego niż w postanowieniu o stwierdzeniu praw do spadku, a także w orzeczeniu działowym Sądu I instancji określenia udziałów spadkowych; naruszenie art. 365 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.c. przez przyjęcie na potrzeby rozliczeń w dziale spadku, wbrew treści postanowienia o stwierdzeniu praw do spadku, odmiennych udziałów w spadku.” Skarżący wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Ustalenie składu i wartości spadku ulegającego podziałowi dokonuje samodzielnie sąd w postępowaniu o dział spadku (art. 684 k.p.c.). Okoliczność, że w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po G. U. ze względu na treść sporządzonego przez nią testamentu, dla określenia wielkości udziałów przypadających spadkobiercom, zachodziła potrzeba ustalenia składu i wartości spadku, nie sprawia, że ustalenia te wiążą sąd w postępowaniu o dział spadku. Postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku wiąże ten sąd tylko co do – wskazanych w jego sentencji – osób spadkobierców i wielkości przypadających im udziałów w spadku. Ustalając, że na nieruchomości położoną w S. przy ul. P. spadkodawczyni wraz z mężem dokonali nakładów, które w 1/3 weszły w skład spadku po G. U., podczas gdy w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po niej ustalono, że nakłady te weszły w skład spadku w połowie, Sąd Okręgowy nie naruszył ani art. 924 w zw. z art. 948 k.c., ani art. 31 § 1, art. 35 i 43 § 1 k.c. Wskazanie w skardze kasacyjnej, jako naruszonych ze względu na odmienne, niż w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, ustalenie składu i wartości spadku, wymienionych przepisów prawa materialnego wydaje się być nieporozumieniem.

Stwierdzenie przez Sąd Okręgowy, że postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po G. U. miało charakter „ugodowy”, było wynikiem oceny stanowiska uczestników tego postępowania, którzy mimo początkowej różnicy zdań nie zakwestionowali złożonej w tej sprawie opinii biegłego będącej podstawą poczynionych w niej ustaleń faktycznych. W stwierdzeniu tym nie można dopatrzeć się poglądu, że postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku stwierdza nabycie spadku z inną chwilą niż chwila jego otwarcia. Brak jest związku jaki ma powyższe stwierdzenie z wynikiem działu spadku.

2. Jeżeli spadek nabywa kilka osób, w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku oznacza się części, w jakich przypada on każdej z nich (wysokość ich udziałów) – art. 677 k.p.c. Przyjęte jest, że czyni się to – tak jak ujmuje to Kodeks cywilny w przepisach o dziedziczeniu ustawowym – w postaci odpowiednich ułamków. Zamiana ułamka na procent jest zwykłą operacją rachunkową. Jeżeli dokonana zostaje z uwzględnieniem reguł obowiązujących w arytmetyce, to wielkość wyrażona w ułamku odpowiada wielkości wyrażonej w procentach. Nie jest więc uchybieniem, które mogło wpłynąć na zniekształcenie wielkości udziału spadkobierców G. U. określonych w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku w ułamkach, określenie ich na użytek

działu spadku w procentach. Określenie ich w procentach z zaokrągleniem do 0,5 procenta praktycznie nie spowodowało istotnej, liczącej się zmiany wielkości udziałów przypadających w spadku poszczególnym spadkobiercom w porównaniu do wielkości tych udziałów określonych w procentach, wyrażonych z uwzględnieniem dwóch, trzech czy więcej miejsc po przecinku. Brak w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wyjaśnienia zastosowanej przez Sąd Okręgowy metody określenia wielkości udziałów w spadku przypadających spadkobiercom G. U. nie stanowi naruszenia art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c., mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Z przytoczonych względów należało uznać, że skarga kasacyjna wnioskodawcy nie ma uzasadnionych podstaw. Podlega ona zatem oddaleniu (art. 398<sup>14</sup> w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).